DOMSTOLENS DOM
6. december 1994 *

I sag C-277/93,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved de juridiske konsulenter José Luis Iglesias Buhigues og Antonio Caeiro, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Georgios Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Kongeriget Spanien ved Director General de Coordinación Jurídica e Institucional Comunitaria Alberto José Navarro González og først Abogado del Estado Antonio Hierro Hernández-Mora, derefter Abogado del Estado Maria Gloria Calvo Díaz, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg på Den Spanske Ambassade, 4-6, boulevard Emmanuel Servais,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Spanien har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til Rådets direktiv 75/362/EØF af 16. juni 1975 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser for læger, omfattende foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af retten til etablering og fri udveksling af tjenesteydelser (EFT L 167, s. 1), og Rådets direktiv 75/363/EØF af 16. juni 1975 om samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om virksomhed som læge (EFT

* Processprog: spansk.

L 167, s. 14), idet det ikke betaler løn i de uddannelsesperioder, der i Spanien er nødvendige for at erhverve et eksamensbevis inden for de lægespecialer, der er opregnet i tredje afsnit i bilaget til kongeligt dekret nr. 127/1984 af 11. januar 1984 om uddannelse af speciallæger og erhvervelse af eksamensbevis som speciallæge,

har

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten, G.C. Rodríguez Iglesias, afdelingsformændene R. Joliet og F.A. Schockweiler samt dommerne G.F. Mancini, J.C. Moitinho de Almeida, J.L. Murray og D.A.O. Edward (refererende dommer),

generaladvokat: G. Tesauro
justitssekretær: ekspeditionssekretær H.A. Rühl,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 21. juni 1994, hvor Kommissionen var repræsenteret af José Luis Iglesias Buhigues og Gérard Berscheid, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 14. september 1994,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 13. maj 1993 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EØF-traktatens

artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Spanien har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til Rådets direktiv 75/362/EØF af 16. juni 1975 (EFT L 167, s. 1) og 75/363/EØF af 16. juni 1975 (EFT L 167, s. 14), idet det ikke betaler løn i de uddannelsesperioder, der i Spanien er nødvendige for at erhverve et eksamensbevis inden for de lægespecialer, der er opregnet i tredje afsnit i bilaget til kongeligt dekret nr. 127/1984 af 11. januar 1984 om uddannelse af speciallæger og erhvervelse af eksamensbevis som speciallæge, dvs. stomatologi, hydromedicin, rummedicin, sportsmedicin, retsmedicin og arbejdsmedicin.

2 Direktiv 75/362 (herefter benævnt »anerkendelsesdirektivet«) indeholder bestemmelser om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser for læger og omfatter foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af retten til etablering og fri udveksling af tjenesteydelser. Med direktiv 75/363 (herefter benævnt »samordningsdirektivet«) tilsigtes en samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om virksomhed som læge. Direktiverne blev ændret ved Rådets direktiv 82/76/EØF af 26. januar 1982 (EFT L 43, s. 21, herefter benævnt »direktiv 82/76«) og direktiv 89/594/EØF af 30. oktober 1989 (EFT L 341, s. 19, herefter benævnt »direktiv 89/594«).

3 Ifølge anerkendelsesdirektivet sondres der mellem tre situationer med hensyn til anerkendelse af eksamensbeviser for speciallæger. Når det pågældende speciale er fælles for alle medlemsstaterne og er opregnet i listen i direktivets artikel 5, stk. 2, anerkendes beviserne uden videre (artikel 4). Såfremt specialet kun findes i to eller flere medlemsstater, og det er omtalt i artikel 7, stk. 2, anerkendes beviset uden videre mellem de pågældende stater (artikel 6). Endelig fremgår det af artikel 8, at med hensyn til de specialer, som hverken er nævnt i artikel 5 eller 7, kan værtslandet kræve af statsborgere fra medlemsstaterne, at de opfylder de uddannelsesbetingelser, som er fastsat i statens egen lovgivning. Der skal dog tages hensyn til de uddannelsesperioder, som disse statsborgere har fuldført, og som er bekræftet ved et uddannelsesbevis, udstedt af de kompetente myndigheder i den medlemsstat, der er hjemland eller seneste opholdsland, såfremt disse perioder er i overensstemmelse med dem, som værtslandet kræver for den pågældende speciallægeuddannelse.

4 I samordningsdirektivet fastsættes der med henblik på gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser for speciallæger bestemmelser om en vis samordning af uddannelsesbetingelserne for og adgangen til de forskellige lægespecialer.

5 Det anføres i anden betragtning til direktivet, at der med henblik på at koordinere uddannelsesbetingelserne for speciallæger bør fastsættes »visse minimumskriterier både for adgangen til speciallægeuddannelsen, dennes minimumsvarighed, undervisningsformen og stedet, hvor denne skal finde sted, samt for det tilsyn, den skal undergives«. Endvidere anføres, at »disse kriterier [kun] vedrører ... specialer, der er fælles for alle medlemsstaterne eller for to eller flere medlemsstater«.

6 Af samordningsdirektivets artikel 2, stk. 1, som ændret ved artikel 9 i direktiv 82/76, fremgår navnlig, at den uddannelse, der fører til erhvervelsen af et eksamensbevis, certifikat eller andet kvalifikationsbevis for speciallæger, mindst skal opfylde de heri fastsatte betingelser. I henhold til bestemmelsens litra c) kræves det bl.a., at uddannelsen »følges på heltidsbasis under tilsyn af de kompetente myndigheder eller organer i overensstemmelse med punkt 1 i bilaget«. Ifølge punkt 1 i bilaget skal lægen under speciallægeuddannelsen aflønnes med et »passende beløb«.

7 I Spanien sondres der i henhold til ovennævnte kongelige dekret nr. 127/1984 af 11. januar 1984 om uddannelse af speciallæger og erhvervelse af eksamensbevis som speciallæge (BOE af 31.1.1984, s. 2524) mellem to kategorier af uddannelse: uddannelse som »tilknyttet« (»Residente«) og uddannelse som »studerende« (»Alumno«). I bilaget til dekretet opregnes i tredje afsnit seks specialer, som ikke forudsætter en hospitalsuddannelse: stomatologi (»Estomatología«), hydromedicin (»Hidrología«), rummedicin (»Medicina Espacial«), sportsmedicin (»Medicina de la Educación Física y del Deporte«), retsmedicin (»Medicina Legal y Forense«) og arbejdsmedicin (»Medicina del Trabajo«).

8 I henhold til artikel 13, stk. 1, i bekendtgørelserne af 28. juni 1990 og 31. juli 1991 om udvælgelsesprøver for 1990/1991, hhv. 1991/1992 til speciallægeuddannelserne på de godkendte universiteter og sygehuse er de læger, der får en uddannelsesplads inden for et af de seks ovennævnte specialer, »undergivet den ordning, der på det pågældende uddannelsessted gælder for 'studerende'; de skal betale studieafgift og har ikke krav på løn«.

9 Kommissionen har anført, at Kongeriget Spanien har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til anerkendelses- og samordningsdirektiverne, idet det ikke betaler løn i de uddannelsesperioder, der i Spanien er nødvendige for at blive speciallæge i et af de i præmis 7 nævnte specialer.

10 Kongeriget Spanien har ikke bestridt, at det ikke har opfyldt sine forpligtelser for så vidt angår stomatologi. Dette speciale indgår i henhold til bilag I, afsnit II, litra f), nr. 1, b) og d), i akten vedrørende vilkårene for Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse og tilpasningerne af traktaterne (EFT 1985 L 302, s. 23) i listen i anerkendelsesdirektivets artikel 7, stk. 2, som anerkendt af Spanien.

11 Derimod anser Kongeriget Spanien sig ikke for forpligtet til at ændre sine bestemmelser vedrørende betingelserne og uddannelsesperioderne for de fem andre specialer. Benævnelsen »Medicina del Trabajo« (arbejdsmedicin) er kun anført som overskrift i artikel 7, stk. 2, i den spanske version af anerkendelsesdirektivet, som ændret ved artikel 4, nr. 23, litra a), i direktiv 89/594, men det fremgår ikke, at Spanien anerkender dette speciale. Med hensyn til de fire andre omhandlede specialer er disse slet ikke nævnt i anerkendelsesdirektivet, og de er derfor ikke undergivet betingelserne i artikel 2 i samordningsdirektivet.

12 Kongeriget Spanien er ikke enig i Kommissionens opfattelse, hvorefter medlemsstaterne i henhold til artikel 2 i samordningsdirektivet er forpligtet til at betale løn i uddannelsesperioderne for alle lægespecialer, herunder også dem, som ikke er nævnt i anerkendelsesdirektivets artikel 5 og 7.

13 Det bemærkes indledningsvis, at det fremgår af anerkendelsesdirektivets artikel 4 og 6, at de eksamensbeviser for speciallæger, som udstedes af en medlemsstat, skal anerkendes af de øvrige medlemsstater på visse betingelser. Denne anerkendelse forudsætter, at uddannelsesbetingelserne for de pågældende lægespecialer samordnes og harmoniseres.

14 I samordningsdirektivets artikel 2 fastlægges det således, hvilke betingelser der stilles, for at en medlemsstat kan udstede et eksamensbevis eller et andet bevis inden for et lægespeciale, således at dette bliver anerkendt af de øvrige medlemsstater. Denne anerkendelse sker uden videre og er obligatorisk for alle medlemsstater for så vidt angår eksamensbeviser og andre beviser inden for de lægespecialer, der er nævnt i anerkendelsesdirektivets artikel 5, mens dette kun er tilfældet med hensyn til de i artikel 7 nævnte beviser mellem de heri nævnte medlemsstater.

15 For så vidt angår lægespecialer, der kun findes i én medlemsstat, og lægespecialer, som denne medlemsstat ikke har medtaget i listen i anerkendelsesdirektivets artikel 7, sker anerkendelsen i henhold til direktivets artikel 8 ikke uden videre og er ikke obligatorisk. Værtslandet er alene forpligtet til at undersøge ansøgninger om anerkendelse i hvert enkelt tilfælde.

16 Som anført ovenfor (præmis 13) er formålet med samordningen og harmoniseringen af betingelserne for speciallægeuddannelser at lette anerkendelsen af disse. Værtslandet kan således fortsat kræve, at ansøgerne opfylder de uddannelsesbetin-

gelser, den fastsætter for anerkendelse af eksamensbeviser og andre beviser inden for de specialer, der kun findes i denne medlemsstat, eller som den har valgt ikke at medtage i listen i anerkendelsesdirektivets artikel 7.

17 Da anerkendelsen af eksamensbeviser og andre beviser for sådanne specialer, der kun findes i én medlemsstat, ikke er obligatorisk, kan det heller ikke anses for obligatorisk, at medlemsstaten overholder de mindstekrav med hensyn til uddannelsen, der stilles i samordningsdirektivets artikel 2.

18 Denne fortolkning underbygges af anden betragtning til samordningsdirektivet, hvorefter minimumskriterierne for speciallægeuddannelsen kun vedrører specialer, »der er fælles for alle medlemsstaterne eller for to eller flere medlemsstater«.

19 Det bemærkes i øvrigt, at denne betragtning er gentaget ordret i Rådets direktiv 93/16/EØF af 5. april 1993 om fremme af den frie bevægelighed for læger og gensidig anerkendelse af deres eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser (EFT L 165, s. 1, fjortende betragtning).

20 Forpligtelsen til i henhold til artikel 2, stk. 1, litra c), i samordningsdirektivet at betale løn under uddannelsen til speciallæge gælder således kun for de lægespecialer, som er fælles for alle medlemsstaterne eller for to eller flere medlemsstater, og som er nævnt i anerkendelsesdirektivets artikel 5 eller 7.

21 Det er ubestridt i denne sag, at det blandt de omhandlede specialer, for hvilke Spanien udsteder eksamensbevis, kun er stomatologi (»Estomatología«), der

nævnes som anerkendt af Spanien i anerkendelsesdirektivets artikel 7, stk. 2. »Medicina del Trabajo« (arbejdsmedicin) er kun anført som overskrift i den spanske version af denne bestemmelse, men Spanien er ikke nævnt i listen over de medlemsstater, som anerkender specialet. Med hensyn til de fire andre specialer, hydromedicin, rummedicin, sportsmedicin og retsmedicin, er de end ikke nævnt i direktivet. Spanien er således ikke forpligtet til at betale løn i uddannelsesperioderne vedrørende disse specialer.

22 Det følger af det anførte, at Kongeriget Spanien har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til Rådets direktiv 75/362/EØF og 75/363/EØF af 16. juni 1975, som ændret ved Rådets direktiv 82/76/EØF af 26. januar 1982, idet det ikke betaler løn i de uddannelsesperioder, der i Spanien er nødvendige for at blive speciallæge i stomatologi (»Estomatología«).

23 Kongeriget Spanien frifindes for så vidt angår de fem øvrige specialer.

Sagens omkostninger

24 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. Kongeriget Spanien har tabt sagen vedrørende et anbringende og Kommissionen vedrørende de øvrige anbringender, og hver part bør derfor bære sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1) Kongeriget Spanien har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til Rådets direktiv 75/362/EØF af 16. juni 1975 om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser for læger, omfattende foranstaltninger, som skal lette den faktiske udøvelse af retten til etablering og fri udveksling af tjenesteydelser, og Rådets direktiv 75/363/EØF af 16. juni 1975 om samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om virksomhed som læge, som ændret ved Rådets direktiv 82/76/EØF af 26. januar 1982, idet det ikke betaler løn i de uddannelsesperioder, der i Spanien er nødvendige for at blive speciallæge i stomatologi (»Estomatología«).

2) I øvrigt frifindes sagsøgte.

3) Hver part bærer sine omkostninger.

Rodríguez Iglesias Joliet Schockweiler

Mancini Moitinho de Almeida Murray Edward

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 6. december 1994.

R. Grass G.C. Rodríguez Iglesias

Justitssekretær Præsident